

16 40
KANSALLIS
KIRJASTO

Toiseen aaltoon ilmoittautuneet

Tilannekatsaus ja valmistavia toimenpiteitä

Erkki Tolonen

20.10.2011

Ilmoittautuminen ja lomakkeitten palauttaminen

Asiakastietolomakkeilla kartoitetaan alustavasti valmiuksia ja katsotaan mitä asioita pitää vielä pohtia.

- Nyt palauttamatta 7 kirjastoa ja 7 museota
- Lomakkeita voi yhä lähettää.
- Tarkentavia kysymyksiä tullaan lähettämään useille organisaatioille.

	A	B	C	D
Sivu 2: Tietueiden haravointi				
Huom! Varauduttava toimittamaan esimerkkietuelistaus heti projektin alussa (muutama riittää, jos on muuten kattava otos erilaisista tietueista). Jos haravoitavien tietueiden formaatti ei noudata yleistä standardia, tässä yhteydessä ilmoitetaan aikataulu yleiseen standardiin siirtämiseksi.				

Taustajärjestelmän nimi ja versionumero	Arvio tietueiden määrästä	Haravointimenetelmä 1)	Tietueiden formaatti 2)
Skaala 0.13, Voyager (Viola)	Viola: yli 13000 (maaliskuu 2011) Skaala: yli 500 (maaliskuu 2011)	ei varmuutta, todennäköisesti paketteina	Voyager (Viola): MARC Skaala: soveltaen MARC Dublin Core (enemmän MARC21:stä)
Kirjastojärjestelmä X ver. 3.3	1,000,000	OAI-PMH	MARC 21
sama	3000	Esimerkkietueiden tuonti, Database dump osoitteessa: jotain.fi/zip.zip	MARC 21

1) Asiakasliittymä tukee OAI-PMH -haravointia (<http://www.openarchives.org/pmh/>) tai tietueitten tuontia paketteina (FTP)

2) Tietueiden formaatilla tarkoitetaan ensisijaisesti haravoitavien tai muulla tavalla toimitettavien tietueiden formaattia. Jos tietueita ei vielä voida tuoda asiakasliittymään, merkitään tähän taustajärjestelmän kuvailutietojen formaatti ja selvitetään tilanne.

Tällä hetkellä löytyy suoraan tuki seuraaville formaateille:	
LIDO	Käytössä museoissa
EAD	Käytössä arkistoissa
MARC21	Käytössä kirjastoissa
FinMARC	Käytössä kirjastoissa
DC	Käytössä ainakin museoissa ja kirjastoissa

Mitä asioita työstetään ennen kuin pilotit tuotannossa

- Formaattiasiat
- Rajapinnat
- Taustajärjestelmät
- Millainen asiakasliittymän näkymä loppukäyttäjille

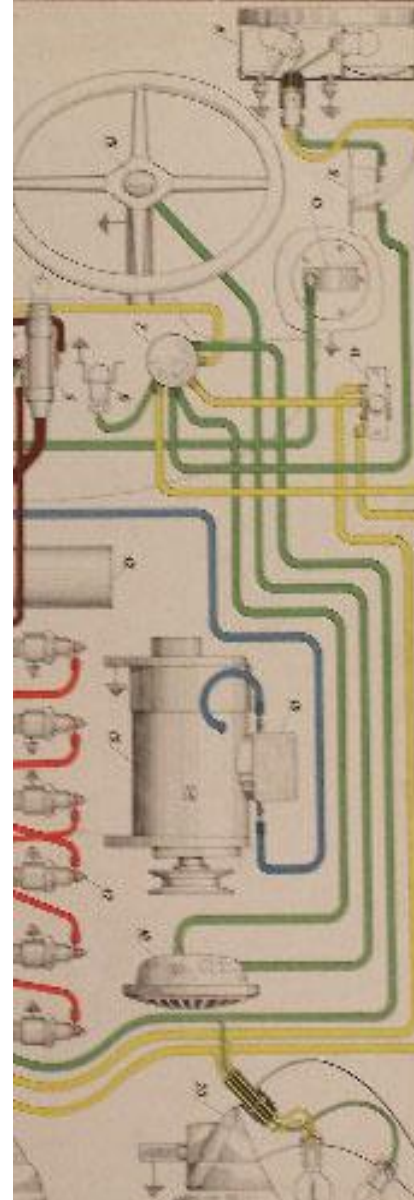
Formaattiasiat

- Asiakasliittymään voidaan periaatteessa tuoda mitä tahansa metadataformaattia, mutta ei kaikkeen ei löydy tukea.
- Se miten formaatti muunnetaan asiakasliittymässä esitettäväksi on viimekädessä asiakkaan vastuulla.
- Luettelo formaateista, joihin löytyy jo kokemusta ja tukea
 - Lido (Museovirasto)
 - EAD (Tuesta sovitaan 2.11.)
 - MARC 21 (KK)
 - DC (KK)
- Kuvailtavat digitaaliset objektit voidaan näyttää, jos ne ovat selaimiin sopivassa muodossa ja niihin löytyy linkki haravoitavasta metadatatista

Rajapinnat

- FTP:tä voi käyttää testattaessa. Tuotantoon OAI-PMH:lla
- Järjestelmät, jossa on jo OAI-PMH.
 - Voyager, Axielin järjestelmät, Millenium (Kirjastot)
 - E-kuva, Musketti, Muusa (Museot)
 - Vakka (Arkistot)
- Jos ei ole OAI-PMH –rajapintaa. Pitää ottaa yhteyttä asiakasliittymätoimistoon
- OAI-PMH –rajapintaa voidaan testata heti kun sellainen on.
- Palveluiden integroimiseen tarkoitetuista rajapinnoista keskusteltava asiakasliittymätoimiston kanssa.

Omat taustajärjestelmät

- Halutaanko integroida oman taustajärjestelmän kirjautuminen asiakasliittymään
- Käyttörajaus asioita kannattaa miettiä.
 - Jos haluaa tuoda omaan asiakasliittymään käyttörajattuja kuvailutietoja -> yhteys asiakasliittymätoimistoon
 - Jos kuvailutiedot avoimesti käytössä ja vain digitaaliset objektit rajattuja. Onnistuu helpommin.
 - Asiakasliittymän pitäisi näyttää jos kuvailtavan aineiston käyttö on rajattua.
 - (Asiakasliittymään itseensä ei tallenneta kokotekstejä, kuvia tms.)
- Taustajärjestelmän palveluiden integroiminen: Tarvitaan rajapinnat tai hoidetaan linkittämällä taustajärjestelmään.

Näkymä loppukäyttäjille?

- Jos oma näkymä: palvelut ja hakutulosten näyttäminen vapaammin
- Jos ei: Arkistot näillä näkymin kansallisen näkymän mukaan. Museoilla on lisäksi oma sektorinäkymä.
 - Museovirasto vastaa museoiden sektorinäkymästä
 - Kansalliskirjasto vastaa kansallisesta näkymästä

Toisen aallon varsinainen käyttöönottovaihe

- Kun pilotit ovat tuotannossa
- Aloituskokous: sovitaan työnjaosta, koulutus ym. aikatauluista
- Työskentely sektorikohtaisesti jaetuissa ryhmissä: arkistot, museot, yleiset kirjastot, korkeakoulukirjastot

erkki.tolonen@helsinki.fi